

Zebrane w tomie materiały zostały zamieszczone w trzech częściach: *Państwo a wychowanie w polskiej myśli politycznej*, *Historyczny kontekst relacji państwo a wychowanie*, *Pedagogiczne implikacje relacji państwo a wychowanie*. Spośród bardziej znanych autorów – historyków wychowania swoje teksty opublikowali w książce Krzysztof Jakubiak (*Główne wartości piłsudczykowskiej ideologii państwowej i jej wpływ na kształtowanie doktryny wychowawczej sanacji* oraz *Udział społeczno-kulturalnych i pedagogicznych wydawnictw periodycznych w wypracowywaniu i upowszechnianiu ideologii wychowawczej sanacji*) i Elżbieta Magiera (*Wychowanie państwowe w szkolnictwie powszechnym okresu międzywojennego* oraz *Wychowanie państwowe wobec doktryny wychowawczej Kościoła katolickiego w II Rzeczypospolitej*).

Wiesław Jamrozek

Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900–1939. Parerga, oprac. Sławomir Sztobryn i Małgorzata Świtka, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2006, ss. 502

Książka jest rodzajem wydawnictwa źródłowego. Zgromadzony w niej materiał (teksty czasopiśmienne łączące się z tzw. historią myśli pedagogicznej i pochodzące z wybranego przez redaktorów tomu okresu historycznego, zwłaszcza okresu międzywojennego) prezentowany jest w „chronologicznej kolejności podejmowanych zagadnień”, w ramach trzech części: *Stosunek pedagogiki do filozofii*, *Historia poglądów pedagogicznych w epoce klasycznej i średniowieczu*, *Historia myśli pedagogicznej w czasach nowożytnych*. Osobne miejsce („wyróżnione”) zajmuje w książce rozprawa Stefana Truchima (*Historia doktryn pedagogicznych a historia szkolnictwa*) „z uwagi na moment podjętych przez niego badań, a przede wszystkim ze względu na jednoznaczną werbalizację rozróżnienia historii wychowania i historii myśli pedagogicznej”.

Tę swoistą i oryginalną antologię źródeł czasopiśmiennych poprzedza interesujący i rozbudowany „Wstęp” Sławomira Sztobryna poświęcony w dużej części charakterystyce i uzasadnieniu odrębności historii myśli pedagogicznej.

Wiesław Jamrozek

Antoni Smolański, *Pedeutologia historyczna*, Wydawnictwo MarMar Marian Kaczorowski, Wrocław 2006, ss. 147

Książka zawiera rozważania autora na temat różnych kierunków zainteresowań i zagadnień peudeutologicznych ujmowanych w perspektywie historycznej. Rozważania te otwiera rozdział traktujący o *historycznej ewolucji nauczycielstwa w Polsce i etapach*